

Avans Hogeschool
College van bestuur
Postbus 90116
4800 RA Breda

Geacht college,

datum	Bij brief van 29 maart 2016 verzocht de heer drs. P.L.A Rüpp, voorzitter van het College van bestuur van Avans Hogeschool, de NVAO zich uit te spreken over de
31 augustus 2016	voorgenomen integratie van de volgende drie opleidingen tot één brede hbo-master:
onderwerp	– Master Autonome Beeldende Kunst, croho-registratie (44853);
PNCNL naar de hbo-ma Master of Arts of Fine Art and Design –	– Master Fotografie, croho-registratie (44756);
Avans Hogeschool	– Master Grafisch Ontwerpen, croho-registratie (44758).
uw kenmerk	Avans Hogeschool wenst deze drie opleidingen samen te voegen in een brede hbo-master
16.0002038	Master of Arts in Fine Art and Design.
ons kenmerk	In het licht van het <i>Protocol verbrede opleidingen ter uitvoering van de artikelen 19 en 20 van de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs (Stcrt. 2014, nr. 19374)</i> , stelt de NVAO het volgende vast.
NVAO/ 20161937/LF	
bijlagen	

1. Het bevoegd gezag van Avans Hogeschool verklaart in de brief van 29 maart 2016 dat de nieuwe opleiding programmatisch niet proportioneel afwijkt van de inhoud van de bestaande opleidingen. Er is dus sprake van een planningsneutrale conversie.
2. Avans Hogeschool heeft in bijlagen bij de brief van 29 maart 2016 informatie overgelegd betreffende de opleidingsprogramma's van de oorspronkelijke opleidingen, het opleidingsprogramma van de nieuwe, verbrede opleiding en een heldere, beknopte onderbouwing van de programmatische effecten. Deze bijlagen bevatten de curricula van de geregistreerde opleidingen, de nieuwe opleiding en beschrijft de programmatische effecten van de conversie.
3. Uit de voorgelegde stukken blijkt dat de samenvoeging van de drie oorspronkelijke opleidingen tot één verbrede opleiding binnen aanvaardbare grenzen blijft. De NVAO heeft het programma van de nieuwe hbo-master opleiding Master of Arts in Fine Art and Design vergeleken met de drie bestaande opleidingen en stelt vast dat er geen sprake is van nieuw opleidingsaanbod in inhoudelijke zin. Het nieuwe programma dekt in voldoende mate de oude programma's af. In bijlage 1 is de inhoudelijke onderbouwing van deze planningsneutrale conversie opgenomen.

pagina 2 van 5 4. De oorspronkelijke drie opleidingen zijn geaccrediteerd door de NVAO en zijn weergegeven in onderstaand schema:

Opleiding hbo-master:	Varianten	Nieuwe vervaldatum	Nieuwe inleverdatum*
Autonome Beeldende Kunst	VT	03-07-2019	01-11-2018
Fotografie	VT	03-07-2019	01-11-2018
Grafisch ontwerpen	VT	03-07-2019	01-11-2018

* Nieuwe vervaldatum op basis van de indeling in visitatiegroepen

5. De accreditatie van de nieuwe, brede opleiding vervalt op het moment van de vervaldatum van accreditatie van de afzonderlijke opleiding met de kortste, resterende accreditatieduur. Dit is hier de vervaldatum van de drie opleidingen:

- inleverdatum 01-11-2018;
- vervaldatum 03-07-2019.

6. Op het moment van registratie van de verbrede opleiding in het CROHO vervalt de registratie van de oorspronkelijke opleidingen. Dit kan direct of gefaseerd plaatsvinden. In ieder geval is vanaf het moment dat de eerste inschrijving voor de verbrede opleiding openstaat geen eerste instroom meer mogelijk in de oorspronkelijke opleidingen. De nieuwe opleiding hbo-master Master of Arts in Fine Art and Design heeft als beoogde startdatum 1 september 2017.

7. In de voorgestelde planningsneutrale conversies is naar oordeel van de NVAO geen sprake van domeinoverschrijding. Derhalve kan de nieuwe opleiding ingedeeld blijven in de sector Taal en Cultuur.

De NVAO ziet derhalve geen inhoudelijke belemmeringen voor deze planningsneutrale conversie. Bijgevolg is een toets nieuwe opleiding voor deze verbrede opleiding niet nodig.

Met vriendelijke groet,

b/a

Anne Flierman
(voorzitter)

Paul Zevenbergen
Bestuurder

De onderbouwing van de aanvraag op landelijk niveau

De gezamenlijke hbo-master opleidingen in de sector Beeldende Kunsten & Vormgeving hebben de intentie uitgesproken om eenzelfde opleidingsnaam te voeren en eenzelfde beroepsprofiel te hanteren als basis voor de inrichting van hun opleidingen. Daartoe hebben de betrokken hogescholen een aanvraag tot naamswijziging respectievelijk planningsneutrale conversie (als meerdere opleidingen van één hogeschool betrokken zijn) ingediend bij de NVAO.

De betrokken opleidingen zijn verenigd in het landelijk opleidingsnetwerk Overleg Beeldende Kunsten (OBK). In 2014 is binnen het OBK een werkgroep gevormd met als opdracht om op basis van het nieuwe beroeps- en opleidingsprofiel het inhoudelijke profiel van de masteropleiding door te ontwikkelen. Het OBK ziet vier belangrijke voordelen van deze doorontwikkeling:

- Een duidelijker profiel ten opzichte van andere, vergelijkbare masters in binnen- en buitenland;
- Een betere positionering van het beeldend kunstvakonderwijs en het daarbij horende landelijke beleid. Betere aansluiting met het bachelor aanbod en betere doorstroming naar PhD trajecten;
- Meer ruimte om de uitstroomprofielen actueel en afgestemd te houden op behoeften (in het werkveld);
- Meer keuze- en switchmogelijkheden voor studenten. Door een brede oriëntatie kan de student beter kiezen en een bredere master biedt meer keuzemogelijkheden.

De bestuurlijke afstemming en borging over te maken beleidskeuzes in de sector Beeldende Kunsten & Vormgeving vindt binnen het verband van de Vereniging Hogescholen (VH) op verschillende niveaus plaats:

- Ten eerste binnen het OBK, als het landelijk overleg van de betrokken opleidingen, voor alle Ad-programma en bachelor- en masteropleidingen in het domein beeldende kunst en vormgeving;
- Ten tweede binnen het Sectoraal Adviescollege (SAC) Kunstonderwijs van de Vereniging Hogescholen, dat afstemming zoekt met de ontwikkelingen binnen de sector Kunstonderwijs en waar nodig met daaraan verwante sectoren. Het SAC adviseert aan het bestuurlijk overleg op het niveau van colleges van bestuur binnen VH en aan het landelijk opleidingsoverleg OBK;
- Ten derde binnen het bestuurlijk overleg Kunstonderwijs van de colleges van bestuur van de 15 hogescholen die bekostigde opleidingen op dit terrein verzorgen.

Het voornemen tot gezamenlijke conversie heeft een voorgeschiedenis. De hogescholen hebben in overleg met de minister van onderwijs in de periode 2009-2011 een sectorplan ontwikkeld voor de versterking van de kwaliteit van de opleidingen door o.a. scherpere instroomselectie en stimulering voorzieningen voor jong talent, uitbreiding van het masteraanbod en uitbouw en afstemming van onderzoeksactiviteiten. Meer samenwerking en profilering en intensivering van de dialoog met de beroepspraktijk. De hogescholen hebben voor de dialoog met het werkveld in 2011 via de HBO-raad een convenant met alle betrokken sectorinstituten in de cultuur sector gesloten. Voor het domein van de beeldende kunst en vormgeving waren dit het Mondriaan Fonds, Premisela en het Virtueel Platform. In samenwerking met deze instituten hebben de betrokken opleidingen een proces ontwikkeld voor de actualisering van het landelijke beroeps- en opleidingsprofiel.

pagina 4 van 5 Via werkveldraadplegingen in expertmeetings, interviews en landelijke conferenties zijn de belangrijke thema's geïdentificeerd, bediscussieerd en uitgewerkt. Dit proces heeft geleid tot een nieuw beroeps- en opleidingsprofiel Beeldende Kunst en Vormgeving (2014). In dit profiel is de standaard en de niveauaanduiding van de masteropleidingen beschreven in competenties. Deze competenties zijn domeinspecifiek gemaakt in relatie tot de internationaal en nationaal beschikbare kaders, met name de Dublindescriptoren, EQF (NLQF), de Tuning documenten van de European League of the Institutes of the Arts (ELIA) en de standaarden van de Vereniging Hogescholen.

Concreet stuiten de betrokken opleidingen in de dagelijkse praktijk op een aantal belemmeringen, die door de voorgestane conversie goeddeels weggenomen worden. De huidige CROHO-registraties ervaren de opleidingen als te smal. De opleidingen konden in het verleden veel ontwikkelingen binnen de bestaande licentie vormgeven, maar de grenzen zijn inmiddels in zicht. Nieuwe thema's, inhoud, crossovers, doelgroepen, toepassingen, methodieken, materialen e.d. laten zich steeds moeilijker vangen binnen de huidige registraties en dit staat op gespannen voet met de ontwikkelingen in hogeschoolbrede expertise, profilering en ambities, waarbij de concrete inbedding van deze masters binnen de gegeven gevarieerde hogeschoolcontexten in toenemende mate tot differentiatie in het masteraanbod leidt, veelal geïnspireerd door (practice based) onderzoek.

Op basis van het beroepsprofiel heeft de werkgroep een drietal thema's als inhoudelijke basis voor elke betrokken masteropleiding geformuleerd: (1) artistiek onderzoek, (2) creatie / creërend vermogen en (3) omgevingsgerichtheid. Deze inhoudelijke thema's liggen vast in het beroeps- en opleidingsprofiel (2014) van de masteropleidingen en zijn vertaald naar vier kenmerken (1) research; (2) social, political, cultural and economic context; (3) interdisciplinary practice and (4) other modes of collaboration and self-direction. Op 18 mei 2016 heeft de werkgroep een nadere uitwerking van het beroeps- en opleidingsprofiel (nader referentiekader genoemd) ter consultatie voorgelegd aan de opleidingscoördinatoren van de betrokken hbo-masteropleidingen en werkveldvertegenwoordigers. Na verwerking van de commentaren zal het nadere referentiekader worden aangeboden aan het OBK met het oog op verdere bestuurlijk borging.

Over voornemens tot het in de toekomst starten van nieuwe masteropleidingen en afstudeerrichtingen stemmen de gezamenlijke opleidingen in eerste instantie met elkaar af binnen het landelijk opleidingsoverleg OBK. In het bestuurlijk overleg kunstonderwijs binnen de vereniging hogescholen maken de instellingen met elkaar vervolgens nadere afspraken over het starten van nieuwe opleidingen en afstudeerrichtingen. De regie ten aanzien van de ontwikkeling van het opleidingsaanbod ligt daarmee sterker dan in het verleden bij de opleidingen en instellingen zelf.

De procedurele voorbereiding van de aanvraag bij de NVAO is als volgt verlopen. Het voorstel van het OBK tot de voorliggende landelijke conversie is in 2014 voorgelegd aan het SAC Kunstonderwijs dat positief heeft geadviseerd. Vervolgens is het voorstel besproken tussen alle betrokken colleges van bestuur van de betrokken hogescholen in het bestuurlijk overleg Kunstonderwijs en akkoord bevonden. Toen is besloten om het proces van planningsneutrale conversie te starten. De werkgroep van het OBK heeft in 2015 contact gezocht met de NVAO, waarna met enige regelmaat afstemming plaatsvond over de voorbereiding van een gezamenlijke aanvraagprocedure door de betrokken hogescholen.

pagina 5 van 5 Er is door de NVAO een aanvraagformat beschikbaar gesteld waardoor alle hogescholen aan dezelfde facetten aandacht geven in de aanvraag. Elke betrokken hogeschool heeft in maart 2016 een aanvraag tot conversie bij de NVAO ingediend.

De onderbouwing van de aanvraag op het niveau van de opleiding zelf

De landelijk vastgestelde master competenties (OBK 2014) die gelden voor de master Beeldende Kunst (Fine Art), Fotografie (Photography) en Grafisch Ontwerpen (Graphic Design) worden overgenomen en gelden voor de Master of Arts in Fine Art and Design.

De bestaande curricula zijn vormgegeven vanuit een overkoepelende visie op master onderwijs en onderzoek en als zodanig gezamenlijk geaccrediteerd in 2011. De masters aan AKV/Sint Joost kennen een curriculum met een gelijklopende opleidingsstructuur en daarmee samenhangend toetsbeleid: 'orientation phase (30 EC), research phase (60 EC), graduation phase (30EC)'. Daarbinnen is sprake van een inhoudelijke opbouw van onderwijs en onderzoeksniveaus met gemeenschappelijke modules zoals workshops, lectures en general academic studies.

Met het samenvoegen van de drie masters kan de overkoepelende visie op onderwijs en onderzoek en de onderlinge samenhang duurzaam worden ontwikkeld en versterkt. Binnen de nieuwe opleiding krijgt differentiatie vorm in de uitstroomprofielen: Fine Art, Photography, Graphic Design.